

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2010

INHOUD

•	Voorwoord	3
•	Samenvatting	5
1.	Samenleving en Veiligheid	9
2.	Wonen en Leven	13
3.	Milieu	18
4.	Zorg en Welzijn	20
5.	Onderwijs, Sport en Cultuur	24
6.	Bestuur, Economie en Financiën	28
7.	Programma in 10 punten	32

VOORWOORD

Het zijn financieel moeilijke tijden; in de wereld, in Nederland, en dus ook in Gorinchem. Veel mensen verkeren in onzekerheid over hun toekomst. In zo'n tijd is het hebben van een betrouwbare overheid, juist op lokaal niveau, erg belangrijk. Een gemeentelijke overheid, die het sociale gezicht van Gorinchem weet te bewaren.

Het CDA zet zich in voor de verdediging van de solidariteit in onze gemeenschap, nu en in de toekomst. Daarbij passen, juist nu, geen forse bezuinigingen op zorg en welzijn. Wel zal het nodig zijn om in de komende periode een grondige discussie op gang te brengen over de (andere) kerntaken van de gemeente. Er zullen keuzes gemaakt moeten worden! Bezuinigingen zijn volgens het CDA wel nodig, en moeten gevonden worden bij onder meer de bedrijfsvoering van de gemeente. Maar we moeten ook durven kijken naar de ambities van Gorinchem als het gaat over projecten die niet echt tot de kerntaken van een gemeente behoren. De bestuurscultuur van Gorinchem moet worden opgeschud en opgefrist.

Het CDA staat voor een politiek die uitgaat van de menselijke maat. In zo'n politiek passen geen technocratische oplossingen voor maatschappelijke problemen. Naast een vast geloof in democratische waarden is de Bijbelse Boodschap, zoals onder andere weergegeven in het Evangelie, grondslag en inspiratiebron voor het CDA bij het zoeken naar oplossingen voor hedendaagse problemen.

Onze uitgangspunten zijn daarbij:

- **Gespreide verantwoordelijkheid:**

Vrijheid komt het best tot zijn recht als iedereen, individueel of in groepsverband, verantwoordelijkheid neemt voor zichzelf en zijn medemens.

- **Publieke gerechtigheid:**

Een betrouwbare overheid biedt haar burgers op basis van vaste waarden de zekerheid en veiligheid van een rechtstaat, waarin duidelijke grenzen gesteld en gehandhaafd worden.

- **Solidariteit:**

Iedereen is evenveel waard. Dit is te zien in woord en daad. De sterkste schouders dragen de zwaarste lasten.

- **Rentmeesterschap:**

Om ook voor de generaties na ons een duurzame welvaart te garanderen, dienen we verantwoord om te gaan met onze leefomgeving, de natuur en onze financiën.

Om dit alles waar te maken zal een daadkrachtig bestuur van de gemeente nodig zijn. Een bestuur, dat moeilijke keuzes niet uit de weg gaat. Het CDA is bereid en in staat om daaraan een bijdrage te leveren. Het is bereid tot coalitievorming met democratische partijen, die met ons willen werken aan een verantwoord bestuur voor onze stad, ook in moeilijke tijden.

SAMENVATTING: WAT WILLEN WE BEREIKEN?

CENTRALE DOELSTELLING

Het CDA wil dat alle inwoners van Gorinchem naar wens kunnen wonen, werken en leren in een veilige, aangename en gastvrije stad. In Gorinchem is ruimte voor ondernemerschap en welvaart. Daarnaast hebben we oog voor mensen die het minder makkelijk hebben en zetten we ons in om ook hen een goed welzijn te bieden. In de samenleving gelden waarden en normen; hier dient iedereen zich naar te gedragen. Gorinchem moet geleid worden door integere, kundige politici en bestuurders, die denken en handelen in het belang van alle inwoners van Gorinchem.

1. SAMENLEVING EN VEILIGHEID: WAT WILLEN WE BEREIKEN?

De Gorinchemse samenleving is uitgegroeid tot een complexe samenleving waarin soms grote verschillen bestaan tussen culturen, geloven, meningen en gedrag. Waar deze verschillen inspirerend en spannend kunnen zijn, brengen ze ook spanningen met zich mee. Het CDA begrijpt dat deze spanningen en gevoelens bestaan en we nemen ze ook serieus. Wij vinden dat het, juist als er verschillen zijn, belangrijk is dat mensen zich naar elkaar toe behoorlijk gedragen, om iedereen een veilige en prettige samenleving te bieden. Daarom wil het CDA een actieve betrokkenheid van zowel burgers als politici bij het welzijn in de wijken. Bewoners van een wijk kunnen in gezamenlijkheid het beste voor hun wijk zorgen. Er zullen echter ook altijd mensen zijn die zich niet naar behoren gedragen. Het CDA wil dat deze mensen hard worden aangepakt. Hiertoe moeten alle middelen worden ingezet die ons ter beschikking staan.

2. WONEN EN LEVEN: WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Het CDA wil dat er, verspreid over heel Gorinchem, verschillende soorten huizen staan, zodat er voor iedereen in ieder stadsdeel een huis naar wens staat. Vooral voor starters moet Gorinchem een aantrekkelijke stad worden; er moet meer vraaggericht gebouwd worden. De bebouwing en omgeving moeten voldoen aan milieunormen en welstands- en welzijnsriteria, en bij gebouwen hoort parkeerruimte. In Gorinchem moeten de betrokkenheid en de visie van bewoners meetellen, zeker bij het maken en uitvoeren van ruimtelijke plannen. Stadsdelen moeten per fiets en per auto goed en veilig bereikbaar zijn, en we willen voldoende ontsluitingswegen voor het verkeersaanbod. Het CDA wil een bereikbaar en betrouwbaar openbaarvervoersnetwerk, en fietsers moeten zich vlot en veilig door het verkeer kunnen verplaatsen.

3. MILIEU: WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Het CDA wil dat we kunnen leven in een schone en milieuvriendelijke stad, die streeft naar een schone omgeving. De bebouwing en omgeving in Gorinchem moet voldoen aan milieunormen. Het CDA wil een routekaart opstellen om er voor te zorgen dat Gorinchem een klimaatneutrale gemeente wordt. Ook willen we de samenwerking tussen burgers, milieuorganisaties en bedrijven bevorderen om milieubewust gedrag te stimuleren. Het CDA wil een 'groene mindset' bij overheid en bedrijven.

4. ZORG EN WELZIJN: WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Het CDA streeft naar een gespreid en veelzijdig aanbod van zorg en welzijnswerk. Hierbij staat de mens, en dus de kwaliteit van de zorg, centraal. Zorg moet op humane gronden toebedeeld worden en moet worden geleverd op een manier die zoveel mogelijk past in het leven van de zorgbehoevende. Omdat mensen uit de directe omgeving van de zorgbehoevende hiertoe vaak het best in staat zijn, wil het CDA mantelzorgers op alle mogelijke manieren ondersteunen. Het CDA wil alert en proactief welzijnswerk voor mensen die sociale steun nodig hebben, voor jongeren, maar ook zeker voor ouderen. Het CDA wil dat mensen deelnemen aan de samenleving. Werk is een belangrijke bron van welvaart en welzijn. Het CDA wil werken daarom aantrekkelijker maken dan thuis zitten. Zij die niet kunnen werken moeten op andere manieren betrokken worden bij de samenleving. Het CDA hanteert het motto: op eigen kracht waar mogelijk, ondersteuning waar nodig!

5. ONDERWIJS, SPORT EN CULTUUR: WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Het CDA wil dat scholen kwalitatief hoogwaardig onderwijs bieden. Jongeren worden op scholen gevormd in een zeer belangrijke levensfase. Scholen dienen daarom bereikbaar, leefbaar en vooral veilig te zijn. Scholen hebben een eigen identiteit binnen de kaders van de vrijheid van onderwijs. Ieder heeft gelijke kansen op maximale ontplooiing, zowel jong als oud. Naast de scholen wordt een ruim voorzieningenniveau aangeboden om leren en leven met elkaar in contact te brengen. Hierbij moet de school wel een school blijven. De focus moet op het leren blijven liggen.

Het CDA streeft naar een gezonde samenleving waarin sport en beweging belangrijk zijn. We willen dat sportverenigingen een plaats zijn waar gezondheid, gezelligheid en hobby samenkomen. We vinden dat de overheid dit moet stimuleren en hieraan moet bijdragen, vooral voor groepen waarvoor het beoefenen van sport minder bereikbaar is. Dit

geldt wat ons betreft ook voor verenigingen op het gebied van kunst en cultuur. Het CDA streeft naar een rijk cultureel leven, waarbij kunstbeoefening en cultuurhistorie centraal staan. Het CDA wil kunst en cultuur voor iedereen toegankelijk maken en wil aandacht voor de geschiedenis van Gorinchem.

6. BESTUUR, ECONOMIE EN FINANCIËN: WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Het CDA wil een dienstverlenende overheid. De overheid is er voor de inwoners van Gorinchem, niet andersom! Het CDA wil dat gemeenteraadsleden hun volksvertegenwoordigende taak serieus nemen en dat de gemeenteraad aan het hoofd van de gemeente staat. De gemeenteraad moet uitgevoerd beleid beter kunnen controleren, ook als dat beleid in publiekprivate samenwerkingsverbanden is geschied. We willen dat het college van burgemeester en wethouders door de raad vastgesteld beleid op een efficiënte en doelmatige manier uitvoert en de gemeenteraad in ruime mate op de hoogte houdt van de stand van zaken, zeker als het om de financiële situatie gaat. Kortom: *op weg naar behoorlijk bestuur!*

I. SAMENLEVING EN VEILIGHEID

De Gorinchemse samenleving is uitgegroeid tot een complexe samenleving waarin soms grote verschillen bestaan tussen culturen, geloven, meningen en gedrag. Waar deze verschillen inspirerend en spannend kunnen zijn, brengen ze ook spanningen met zich mee. Het CDA begrijpt dat deze spanningen en gevoelens bestaan en we nemen ze ook serieus. Wij vinden dat het, juist als er verschillen zijn, belangrijk is dat mensen zich naar elkaar toe behoorlijk gedragen, om iedereen een veilige en prettige samenleving te bieden. Daarom wil het CDA een actieve betrokkenheid van zowel burgers als politici bij het welzijn in de wijken. Bewoners van een wijk kunnen in gezamenlijkheid het beste voor hun wijk zorgen. Er zullen echter ook altijd mensen zijn die zich niet naar behoren gedragen. Het CDA wil dat deze mensen hard worden aangepakt. Hiertoe moeten alle middelen worden ingezet die ons ter beschikking staan.

In Nederland is het merendeel van de mensen tevreden over zijn eigen leven, maar ondanks dat maken we ons vaak zorgen over de samenleving en de omgeving. De Nederlandse samenleving is uitgegroeid tot een complexe samenleving waarin soms grote verschillen bestaan tussen culturen, geloven, meningen en gedrag. Deze verschillen zien we in de omgeving waarin we wonen en werken, waar onze kinderen naar school gaan of waar onze bejaarde ouders wonen.

*Complex
samenleving*

Verschillen in de samenleving leiden regelmatig tot spanning, soms tussen groepen, maar meestal bij de mens als individu. Deze gevoelens bestaan ook in Gorinchem. We hebben in Gorinchem te maken gehad met ernstig overlastgevend pubers die zich misdroegen, vandalisme en vernielingen pleegden en mensen lastig vielen. De laatste maanden is het rustiger, maar nog regelmatig horen we van deze gebeurtenissen. Dit leidt tot boze en gefrustreerde gevoelens bij inwoners van Gorinchem die zich zorgen maken over de toekomst van hun kinderen en kleinkinderen.

Spanning

Het CDA begrijpt dat deze spanningen en gevoelens bestaan en we nemen ze ook serieus. Sommige politici reageren op deze gevoelens met de mededeling dat benoemen stigmatiserend werkt en dat het objectief gezien allemaal wel meevalt met de overlast en de criminaliteit. Vaak is dat ook zo, maar naast de objectieve feiten bestaat er ook de beleving van mensen. Die beleving is net zo belangrijk, misschien wel belangrijker dan de objectieve gegevens. Als mensen zich niet veilig voelen op straat en zich zorgen maken over de toekomst, dan is dat een probleem op zich, ongeacht hoe dit komt. Dit wil het CDA duidelijk maken, en we willen er zijn voor de mensen die dit voelen.

*Gevoelens
erkennen en
benoemen*

Met het erkennen van deze beleving is de oorzaak vaak nog niet opgelost. De oplossing is ook niet eenvoudig. Sommige politici doen alsof dit wel zo is, maar verliezen de realiteit uit het oog en verzanden in populistische retoriek. De realiteit is dat culturele of sociaal-maatschappelijke verschillen vaak een ander waarden- en normenpatroon met zich meebrengen. In Nederland mag dat ook; we leven in een vrij land en daar moeten

we heel erg zuinig op zijn. Maar juist vanwege die zuinigheid moet vrijheid niet leiden tot vrijblijvendheid, of zelfs onaangepast gedrag. Het CDA vindt dat er grenzen zijn aan wat getolereerd kan worden. Vanzelfsprekend kunnen strafbare feiten niet getolereerd worden, maar wij willen nog een stap verder gaan. Het gaat ons om fatsoen en oog voor elkaar. Hiervoor is aanpassen soms nodig, al is dat niet direct in het eigen belang van bijvoorbeeld jongeren. Juist als er verschillen zijn, is het belangrijk dat mensen zich naar elkaar toe behoorlijk gedragen, om iedereen een veilige en prettige samenleving te bieden.

Vrijheid is geen vrijblijvendheid

Fatsoen en behoorlijk gedrag

Het CDA wil oog hebben voor de achtergronden van mensen die moeite hebben om een weg te vinden in deze maatschappij. Ook voor hen is de samenleving ingewikkeld, misschien juist wel voor hen. Vooral voor jongeren is het niet gemakkelijk hun eigen weg te vinden binnen alle mogelijkheden en vrijheden die hen van jongs af aan geboden worden. Deze jongeren verdienen alle steun in het zoeken naar een school, werk en een woning zoals dat bij hen past. We willen ons daarom inzetten voor goed welzijns- en jongerenwerk. Dit voorkomt onaangepast gedrag, maar daarenboven betekent dit voor het CDA de toepassing van het beginsel van gelijkheid van mensen, zoals dat in onze Grondwet genoemd staat. Dit is geen hol begrip dat te pas en te onpas opgeworpen mag worden, maar een grondslag waar we zuinig en bedachtzaam mee moeten omgaan. Alleen op die manier houdt het haar waarde.

Vrijheid brengt uitdagingen met zich mee

Gelijkheid van mensen, daar moeten we zuinig op zijn

Er zullen altijd mensen zijn die zich niet naar behoren gedragen. Het CDA wil dat deze mensen hard worden aangepakt. Hiertoe moeten alle middelen ingezet worden die ons ter beschikking staan. Wij verwachten dat de burgemeester met politie en justitie overlegt over toepassing van bijvoorbeeld gebiedsverboden, contactverboden en cameratoezicht. Het CDA heeft concrete plannen om vanuit de gemeenteraad de Algemeen plaatselijke verordening (APV) aan te passen, zodat de politie en toezichthouders uitgebreide mogelijkheden hebben om met gezag de orde te kunnen handhaven als deze in het geding is.

Politie en justitie

Met gezag de orde handhaven

Daarnaast wil het CDA een actieve betrokkenheid van zowel burgers als politici bij het welzijn in de wijken. Bewoners van een wijk kunnen in gezamenlijkheid het beste voor hun wijk zorgen. Vaak willen mensen dit wel, maar weten ze niet goed hoe ze het moeten aanpakken. In dat geval moeten politici, ambtenaren, politie, toezichthouders en welzijnswerkers klaar staan om initiatieven te ondersteunen. De tijd dat de burgers het allemaal zelf op moesten lossen, is wat het CDA betreft voorbij!

Gezamenlijke aanpak dichtbij inwoners

Laat mensen niet in de kou staan!

II. WONEN EN LEVEN

Het CDA wil dat er, verspreid over heel Gorinchem, verschillende soorten huizen staan, zodat er voor iedereen in ieder stadsdeel een huis naar wens staat. Vooral voor starters moet Gorinchem een aantrekkelijke stad worden; er moet meer vraaggericht gebouwd worden. De bebouwing en omgeving moeten voldoen aan milieunormen en welstands- en welzijnsriteria, en bij gebouwen hoort parkeerruimte. In Gorinchem moeten de betrokkenheid en de visie van bewoners meetellen, zeker bij het maken en uitvoeren van ruimtelijke plannen. Stadsdelen moeten per fiets en per auto goed en veilig bereikbaar zijn, en we willen voldoende ontsluitingswegen voor het verkeersaanbod. Het CDA wil een bereikbaar en betrouwbaar openbaarvervoersnetwerk, en fietsers moeten zich vlot en veilig door het verkeer kunnen verplaatsen.

Het CDA wil een evenwichtig aanbod van huur- en koopwoningen, gericht op demografische spreiding per stadsdeel, zodat er in alle stadsdelen een breed scala aan voorzieningen kan worden geboden. Om dit goed te doen wil het CDA een nieuwe *woonvisie* maken. Hieruit moet een sturende rol voor de gemeenteraad naar voren komen, om zodoende het woonbeleid dichterbij de burger te brengen. Gemeente en woningcorporatie hebben ieder een eigen rol en verantwoordelijkheid, waarbij de gemeente een sturende rol heeft om ervoor te zorgen dat iedere doelgroep bediend wordt.

*Spreiding van
woningen voor
spreiding van
demografie*

*Rol gemeente
en woning-
corporaties*

Het CDA wil zich voornamelijk richten op de beschikbaarheid van woningen in het goedkopere segment. Duurdere nieuwbouw is niet altijd de beste, en zeker niet de enige oplossing. Dit geldt met name wanneer bijvoorbeeld landelijke steunmaatregelen

*Betaalbare
starters- en
senioren-
woningen*

wegvallen als gevolg van crisismaatregelen. Het CDA wil duurzaam groene, levensloopbestendige woningen, waardoor senioren zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen. Vooral in Gorinchem West hoeven woningen in het goedkopere segment niet gesloopt te worden, maar kunnen ze gerenoveerd worden voor starters en huurders. Waar toch gebouwd dient te worden, kunnen dit woningen in het goedkopere segment zijn.

*Renoveren
waar dat
rendabel is*

Het CDA wil meer binding tussen de gemeenteraad en wijkbewoners. Het CDA wil de betrokkenheid van wijkbewoners vergroten door wijkbudgetten beschikbaar te stellen. De mening van de huidige klankbordgroepen bereikt de gemeenteraad vaak niet; daarom wil het CDA dit stelsel evalueren en verbeteren.

*Betrokken
wijkbewoners
met eigen
budget*

Inspraakmomenten voor bestemmingsplannen moeten weer van en voor de burger zijn. Het is geen show van wethouders of politici, maar een moment waarop wethouder en politici naar de mening van bewoners luisteren. Het CDA vindt dat de gemeenteraad een leidende rol hoort te hebben in deze procedures. De raad stelt het bestemmingsplan al dan niet vast, dus de raadsleden moeten zich dan ook goed verdiepen in de plannen en in de reacties van belanghebbenden.

*Inspraak is voor
de burger, niet
voor de
wethouder*

Het CDA wil een stadsbouwmeester in plaats van een welstandscommissie om het welstandsbeleid uit te voeren. Een stadsbouwmeester kan tijdens het uitvoeren van zijn taak gemakkelijker contact maken met bewoners, waardoor het uitvoeren van het welstandsbeleid voor de burger van hogere kwaliteit wordt.

*Stadsbouw-
meester*

De plannen rond de Lingewijk blijft het CDA nauwkeurig volgen. We hebben onze stem de laatste jaren al vaak laten horen. Wij vinden dat er niet voldoende naar de bewoners van de wijk is geluisterd en dat de gemeenteraad zich niet aandachtig genoeg heeft opgesteld.

Lingewijk

Het CDA wil de ontwikkeling van Gorinchem-Noord voorzichtig aanpakken om deze alsnog enigszins rendabel te kunnen maken. Mocht dit niet lukken, dan moet het gehele plan worden heroverwogen.

Gorinchem-Noord

Het CDA is kritisch over de ontwikkeling van het Nonnenveld. Het CDA wil in ieder geval dat er op die locatie meer vraaggericht gebouwd wordt. Daarnaast vindt het CDA dat de gemeente niet bij hoeft te dragen aan de ontwikkeling van het plan.

Nonnenveld

Het CDA wil dat alle toegangswegen in Gorinchem het verkeersaanbod aankunnen. Vooral de rotondes bij het Stadhuisplein en Tussen de Bruggen werken sterk vertragend, waardoor de Banneweg tijdens de avondspits vol staat. Dit is onacceptabel, vanuit het oogpunt van doorstroming, maar ook zeker vanuit het oogpunt van veiligheid en het milieu.

Doorstroming van Banneweg

Door de financiële positie van Gorinchem is het waarschijnlijk niet mogelijk om het ingestelde fonds voor de infrastructuur van Gorinchem te vullen. Daarom wil het CDA de randweg niet in één keer aanleggen, maar proberen deze stukje bij beetje in te passen bij hertstructureringen. We moeten het zogenaamde 'laaghangend fruit' plukken.

Stap voor stap naar een randweg

Bij de aangepaste ontwikkeling van Gorinchem-Noord moet ook de verkeerssituatie bij de Haarsekaden worden herzien. De kruisingen zijn nu te onoverzichtelijk om als gelijkwaardige kruisingen te functioneren. Voor het fietsverkeer is het ruimtegebrek op de weg door de geparkeerde auto's gevaarlijk. Het CDA wil, samen met de omwonenden, naar een verantwoorde oplossing voor deze problemen zoeken. Daarnaast willen we aandacht voor de veiligheid van fietsende scholieren uit naastgelegen gemeenten. Ook voor hen hebben we als gemeente een verantwoordelijkheid die we serieus moeten nemen. Juist scholieren moeten veilig en vlot op de fiets door het verkeer kunnen. Als gemeente moeten we zorg dragen voor de fietspaden waarover zij en anderen fietsen.

*Haarsekaden
niet veilig
genoeg*

*Gorinchem-
Noord veilig
voor fietsers*

Het CDA wil dat de veerdienst van Gorinchem verzelfstandigt, maar ze moet ook op een overheidsbijdrage kunnen blijven rekenen. De veerdienst is groot genoeg geworden om voor een groter deel op eigen benen te kunnen staan. Het CDA wil het openbaar vervoer over water in de regio samen met de provincies en de regiogemeenten stimuleren. Daarnaast wil het CDA dat de Merwede-Lingelijn doorontwikkelt tot een trein die om het kwartier rijdt en veel stopplaatsen heeft. Bij Papland komt een tweede halte, al hoeft hier geen veelheid aan voorzieningen bij gemaakt te worden. Het CDA wil dat deze halte aantrekkelijk wordt voor scholieren die naar de omgeving Hoefslag willen. Daarnaast wil het CDA op deze manier Gorinchem aantrekkelijk maken als vestigingsplaats voor een hbo-instelling.

*Zelfstandige,
volwassen
veerdienst*

*Om het
kwartier een
trein, ook voor
scholieren*

Ook de veiligheid rond basisscholen en in het stadscentrum blijft een aandachtspunt voor het CDA. Gemotoriseerde verkeersdeelnemers kunnen soms onveilige situaties veroorzaken. Ouders die kinderen met de auto naar school brengen zullen hier in ieder geval op moeten letten. Scootrijders die, soms met hoge snelheid, door het winkelgebied rijden, moeten hard worden aangepakt. Het CDA pleit voor praktische verkeersmaatregelen waar dit mogelijk is, zodat kinderen en ouders veilig naar school en naar de winkels kunnen wandelen.

Veilige omgeving voor voetgangers en fietsers, vooral bij scholen en winkels

Het CDA wil een bereikbare binnenstad, ook tijdens koopavonden en feestdagen. We willen geen uitbreiding van de parkeergarage onder het Kazerneplein. Dit is veel te duur en weinig rendabel. Om de parkeerdruk en opstopping op te vangen wil het CDA tijdens koopavonden en bijzondere dagen parkeren buiten het centrum stimuleren. Vervoer naar het centrum kan dan met gratis pendelbussen, snel en gemakkelijk. Ook voorkomen we hiermee lange rijen verontreinigende motorvoertuigen die het milieu onnodig belasten.

Geen uitbreiding Kazerneplein, maar pendelbussen

Het CDA wil aandacht voor de parkeerdruk rond het Piazza Center. Het Piazza Center is een volwaardig winkelcentrum met een regiofunctie geworden. Hier hoort voldoende parkeergelegenheid te zijn.

Parkeren bij winkelcentrum Piazza Center

3. MILIEU

Het CDA wil dat we kunnen leven in een schone en milieuvriendelijke stad, die streeft naar een schone omgeving. De bebouwing en omgeving in Gorinchem moet voldoen aan milieunormen. Het CDA wil een routekaart opstellen om er voor te zorgen dat Gorinchem een klimaatneutrale gemeente wordt. Ook willen we de samenwerking tussen burgers, milieuorganisaties en bedrijven bevorderen om milieubewust gedrag te stimuleren. Het CDA wil een 'groene mindset' bij overheid en bedrijven.

Het CDA wil zich inzetten voor maatregelen die het milieu ten goede komen, zoals energiezuinige (straat)verlichting, zonnepanelen op panden, en goede isolatie van woningen. Wat het milieu betreft voelt het CDA niet alleen verantwoordelijkheid voor Gorinchem, maar ook voor de wereld om ons heen. De klimaatproblematiek die momenteel speelt is iets dat we zeer serieus moeten nemen. In de komende raadsperiode wil het CDA voor Gorinchem een routekaart ontwikkelen om op termijn een klimaatneutrale gemeente te worden. Deze routekaart wordt voor 1 januari 2012 opgesteld.

*Milieu-
vriendelijke
maatregelen*

*Routekaart
voor klimaat-
neutrale
gemeente*

Bij het vervangen van het wagenpark van de gemeente Gorinchem vindt het CDA dat er auto's met minimaal het B-label of elektrische auto's moeten worden aangeschaft. Daarnaast willen we dat Gorinchem milieubewust gedrag stimuleert en daartoe de samenwerking tussen burgers, milieuorganisaties en bedrijven bevordert. Wij willen dat Gorinchem zich blijft inspannen om tot de schoonste gemeenten van Nederland te behoren. Het huidige beleid

*Auto's met B-
label*

*Milieubewust
gedrag
bevorderen*

wordt geïntensiveerd door ondermeer extra investeringen om de overlast van zwerfvuil, kauwgom, peuken en hondenpoep te bestrijden. *Zwerfvuil aanpakken*

Gorinchem kent nog steeds een grote woningbehoefte, met name voor starters en voor senioren, en zowel in de koop- als in de huursector. Door bij het maken van woningbouwplannen uit te gaan van de bouw van betaalbare duurzame (groene) woningen met een goede isolatie en een laag energieverbruik, kunnen we een belangrijke bijdrage leveren aan het streven naar een klimaatneutrale stad. *Duurzame, groene woningen*

4. ZORG EN WELZIJN

Het CDA streeft naar een gespreid en pluriform aanbod van zorg en welzijnswerk. Hierbij staat de mens, en dus de kwaliteit van de zorg, centraal. Zorg moet op humane gronden toebedeeld worden en moet worden geleverd op een manier die zoveel mogelijk past in het leven van de zorgbehoevende. Omdat mensen uit de directe omgeving van de zorgbehoevende hiertoe vaak het best in staat zijn, wil het CDA mantelzorgers op alle mogelijke manieren ondersteunen. Het CDA wil alert en proactief welzijnswerk voor mensen die sociale steun nodig hebben, voor jongeren, maar ook zeker voor ouderen. Het CDA wil dat mensen deelnemen aan de samenleving. Werk is een belangrijke bron van welvaart en welzijn. Het CDA wil werken daarom aantrekkelijker maken dan thuis zitten. Zij die niet kunnen werken moeten op andere manieren betrokken worden bij de samenleving. Het CDA hanteert het motto: op eigen kracht waar mogelijk, ondersteuning waar nodig!

Het CDA heeft aandacht voor de identiteit van zorgbehoevenden. Daarom willen we tijdens aanbestedingen ook letten op de identiteit van zorgaanbieders. Goede indicatiestelling is erg belangrijk. Om goed te kunnen bepalen hoeveel en wat voor zorg een mens nodig heeft, moet men de mens kennen. Dit gaat niet via de telefoon; hieraan willen we vasthouden. Het CDA hecht eraan dat mensen thuis bezoek krijgen van iemand die een goede inschatting kan maken van de behoefte van de persoon die zorg nodig heeft. Niet op afstand, maar persoonlijk en passend.

Identiteit en diversiteit

Thuisbezoek bij indicatiestelling

Daarnaast moet de zorg goed bereikbaar zijn. Het CDA blijft voorstander van één klantcontactpunt waar mensen alle informatie kunnen krijgen die ze nodig hebben, zowel van de gemeente als van de zorgaanbieder. Informatie moet zowel fysiek als digitaal in ruime mate aangeboden worden.

Klantcontactpunt

Goede zorg mag wat kosten. WMO-gelden die de gemeente binnenkrijgt, dienen daarom volledig aan zorg en welzijn besteed te worden. Daarom moeten ze direct worden geoormerkt; hierover is geen discussie mogelijk.

Oormerken geld

Chronisch zieken en gehandicapten hebben het in de samenleving moeilijker. Ook financieel hebben ze het vaak zwaar te verduren. Daarom wil het CDA waar mogelijk categoriaal beleid toepassen op de groep met een laag- of minimuminkomen, om hen te ondersteunen.

Categoriaal beleid chronisch zieken

Er zijn mantelzorgers die door het tijdrovende karakter van hun zorgtaken geen werk meer hebben. Hierdoor lopen ze vaak inkomsten mis en komen er extra kosten op hen af, zoals de zorgverzekering. Het CDA wil dat hier oog voor is en vindt het belangrijk dat deze mensen maximaal ondersteund worden. Het CDA wil daarom bijvoorbeeld een collectieve ziektekostenverzekering voor mantelzorgers.

Mantelzorgers

De WMO-adviesgroep Gorinchem is een belangrijke schakel tussen zorgbehoevenden en de gemeente. Het CDA wil zich daarom in blijven zetten voor het behoud van een goed functionerende en bereikbare WMO-adviesgroep. Het CDA wil dat maatschappelijke organisaties hun stem laten horen door middel van dit platform, zodat de gemeente weet wat er leeft en waar behoefte aan is. Ook de gemeente moet in een vroeg stadium de WMO-adviesgroep betrekken bij planvorming en bij de uitvoering van plannen.

WMO-adviesgroep

Het CDA wil dat de gemeente beter reageert op signalen van de WMO-adviesgroep, en van andere groepen met een signaalfunctie. Dit geldt niet alleen voor de (para-) medische zorgverlening, maar ook voor welzijnsondersteuning.

Groeperingen met signaalfunctie

Ouderen lopen het risico te vereenzamen als ze steeds meer alleen komen te staan. Dit probleem blijkt ook erg te spelen bij allochtone ouderen. Het CDA wil zich vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning inzetten voor psychosociale ondersteuning en activering van ouderen om eenzaamheid en isolement te bestrijden.

Ouderenhulp

Er bestaat ook geïsoleerde jeugd. In Gorinchem zijn er jongeren die geen werk hebben en niet op school zitten. Dit is voor het CDA onacceptabel. Op het moment dat deze mensen een uitkering aanvragen moeten ze direct in de richting van werkzaamheden of scholing begeleid worden. Jeugdwerkloosheid wekt onder meer asociaal en overlastgevend gedrag in de hand. Dit moet met maximale inzet voorkomen worden. Jongerenwerkers en coaches kunnen hierin een belangrijke rol spelen. Zowel in jongerencentra als op straat moeten jongeren gestimuleerd worden om aan de slag te gaan met hun leven. Dit kan door jongeren te leren over onderwerpen als werk en economie.

Maatschappelijke participatie jongeren

Het CDA hecht veel belang aan het behoud van welzijnswerk: ook wanneer de financiële middelen onder druk staan, mogen we mensen niet in de kou laten staan. Dit geldt ook voor het minimaalbeleid. Het CDA streeft naar een fatsoenlijk minimaalbeleid, zodat bijvoorbeeld voedselbanken niet meer nodig zullen zijn.

Minimaalbeleid en voedselbanken

Mensen die vanuit de bijstand aan het werk willen, krijgen vaak te maken met de zogenaamde armoedeval. Hun bijstandsuitkering valt deels weg wanneer ze vanuit de bijstand de opstap maken naar minimumloon uit arbeid. Hierdoor is niet werken soms aantrekkelijker dan wel werken. Dit wil het CDA koste wat het kost voorkomen. Daarom blijft het CDA zich inzetten voor een vrijstelling van belastingen die doorwerkt tot 110% van het minimuminkomen.

*Armoedeval /
110% van het
mi-
nimumloon*

5. ONDERWIJS, SPORT EN CULTUUR

Het CDA wil dat scholen kwalitatief hoogwaardig onderwijs bieden. Jongeren worden op scholen gevormd in een zeer belangrijke levensfase. Scholen dienen daarom bereikbaar, leefbaar en vooral veilig te zijn. Scholen hebben een eigen identiteit binnen de kaders van de vrijheid van onderwijs. Ieder heeft gelijke kansen op maximale ontplooiing, zowel jong als oud. Naast de scholen wordt een ruim voorzieningenniveau aangeboden om leren en leven met elkaar in contact te brengen. Hierbij moet de school wel een school blijven. De focus moet op het leren blijven liggen. Het CDA streeft naar een gezonde samenleving waarin sport en beweging belangrijk zijn. We willen dat sportverenigingen een plaats zijn waar gezondheid, gezelligheid en hobby samenkomen. We vinden dat de overheid dit moet stimuleren en hieraan moet bijdragen, vooral voor groepen waarvoor het beoefenen van sport minder bereikbaar is. Dit geldt wat ons betreft ook voor verenigingen op het gebied van kunst en cultuur. Het CDA streeft naar een rijk cultureel leven, waarbij kunstbeoefening en cultuurhistorie centraal staan. Het CDA wil kunst en cultuur voor iedereen toegankelijk maken en wil aandacht voor de geschiedenis van Gorinchem.

Scholen zijn zelf verantwoordelijk voor het onderwijs dat ze geven. Daarnaast hebben ze binnen de maatschappij een belangrijke rol bij het begeleiden en grootbrengen van kinderen. Vooral leerlingen die bijvoorbeeld moeite hebben met het leren van de Nederlandse taal dienen daarom extra aandacht te krijgen. Om deze persoonlijke aandacht te kunnen geven wil het CDA oog houden voor

School & taak

de menselijke maat binnen scholen. Persoonlijke aandacht en begeleiding kunnen essentieel zijn voor het welzijn van kinderen tijdens het opgroeien. Dit geldt ook voor de voor- en naschoolse opvang die de scholen aanbieden en voor het peuterspeelzaalwerk.

Ook wil het CDA zich inzetten voor een goed aanbod van volwassenen-onderwijs. Een leven lang leren is iets dat veel mensen aanspreekt. Hier moet het leeraanbod op afgestemd worden. In dit kader wil het CDA ook onderzoeken of het mogelijk is een dependance van een hbo-instelling naar Gorinchem te halen. Scholen hebben een taak in het creëren van een gezond leer- en leefklimaat op school. Het CDA wil scholen daarom stimuleren om deel te nemen aan projecten voor de verbetering van gedrag en veiligheid.

*Volwassen-
onderwijs*

De gemeente en sociale instanties moeten zoveel mogelijk voorkomen dat kinderen voortijdig de school verlaten. Kinderen die het risico lopen om uit te vallen moeten goed begeleid worden, vooral bij de overgang van basisonderwijs naar middelbare school. Leerplichtambtenaren moeten scherp zijn op jongeren die zich onttrekken aan het onderwijs. Voor jongeren die tussen wal en schip zijn gevallen hecht het CDA veel belang aan reboundvoorzieningen. Het is werken of leren, iets anders mag geen optie zijn. Hier moeten instanties in de omgeving van de school zich voor inzetten. Ook het maatschappelijk middenveld, in de vorm van bedrijven, verenigingen etc., heeft hierin een taak. Het CDA wil graag dat er stage- en begeleidingsplaatsen voor deze groep jongeren worden gecreëerd bij bedrijven in en rond de stad.

*Kinderen op
school houden*

*Werken of
leren*

Het CDA wil met scholen betere afspraken maken over bijvoorbeeld huisvesting, financiële controle, onderwijsbegeleiding en onderwijsgeld. Er moet over deze zaken goed en gestructureerd contact bestaan tussen scholen en de gemeente. Ook wil het CDA een beter en meer gestructureerd contact met de onderwijsinspectie.

Contact tussen scholen en gemeente

Het CDA streeft naar scholing en sociale voorzieningen dichtbij de burger. Dit kan volgens ons het best met een brede school in iedere wijk. Daarbij moeten kinderen veilig naar een school dichtbij huis kunnen. Binnen de stedelijke vernieuwing, bijvoorbeeld in de Lingewijk, wil het CDA hier veel aandacht aan besteden. Scholen moeten niet aan de rand van de wijk komen, maar juist een centrale rol hebben in het leven in de wijk.

School & omgeving

Wat betreft sport wil het CDA de financiële ontwikkelingen bij sportverenigingen goed volgen, nu er recent nieuwe tarieven zijn vastgesteld. We willen oog hebben voor de consequenties die dat heeft en aanpassingen plegen waar dit nodig is. Het CDA wil zelfwerkzaamheid bij sportverenigingen bevorderen. Dit kan betekenen dat we vrijwilligerswerk door verenigingsleden gaan stimuleren, bijvoorbeeld voor het onderhouden van de sportvelden. Het CDA wil onderzoeken of het aanleggen van kunstgrasvelden op termijn een goedkopere oplossing kan bieden voor het veldentekort dat verenigingen ervaren. Daarnaast wil het CDA zich blijven inzetten voor de activiteiten van Breedtesport en deze werkzaamheden waar het kan gaan uitbreiden. Zo kan sport een belangrijke rol spelen bij het bevorderen van integratie en saamhorigheid.

Oog voor financiële positie sportverenigingen

Vrijwilligerswerk stimuleren

Kunstgrasvelden?

Sport voor saamhorigheid en integratie

Het CDA wil cultuur en kunstbeoefening laagdrempelig maken. Het kunnen uiten van kunst is voor veel mensen belangrijk, en dit wil het CDA ondersteunen. We willen daarom amateuristische kunstbeoefening stimuleren en daarvoor zo nodig muziek-, dans- en theateronderwijs subsidiëren voor minder draagkrachtigen. Ook willen we de samenwerking tussen de plaatselijke culturele instellingen nog verder bevorderen, zodat inwoners van de stad met veel verschillende kunstvormen in aanraking kunnen komen. Het CDA wil dat de bibliotheek zich verder ontwikkelt tot een volwaardig hedendaags kennis- en informatiecentrum.

Cultuur en kunst toegankelijk

Bibliotheek ontwikkelen

Het CDA wil aandacht voor de geschiedenis van Gorinchem. Het Gorcums Museum heeft concrete plannen voor het belichten van de cultuurhistorie van Gorinchem, zowel binnen als buiten het museum. Het CDA wil dat de gemeente deze plannen ondersteunt, voor zover de financiële situatie van de gemeente dit toelaat. Ook de positie van het Hamelhuis dient in dit proces te worden betrokken.

Aandacht voor de historie van Gorinchem

Zorg voor ons cultureel erfgoed is een belangrijke taak voor de gemeente. Oude en nieuwe monumenten, waaronder ook industriële, verdienen een goede bescherming en zo mogelijk nieuwe gebruiksmogelijkheden. De 300^e sterfdag van de uitvinder van de brandspuit, de Gorinchemmer Jan van der Heijden, in 2012, is een goede aanleiding voor activiteiten in samenwerking met de brandweer,.

300^e sterfdag uitvinder brandspuit

6. BESTUUR, ECONOMIE EN FINANCIËN

Het CDA wil een dienstverlenende overheid. De overheid is er voor de inwoners van Gorinchem, niet andersom! Het CDA wil dat gemeenteraadsleden hun volksvertegenwoordigende taak serieus nemen en dat de gemeenteraad aan het hoofd van de gemeente staat. De gemeenteraad moet uitgevoerd beleid beter kunnen controleren, ook als dat beleid in publiekprivate samenwerkingsverbanden is geschied. We willen dat het college van burgemeester en wethouders door de raad vastgesteld beleid op een efficiënte en doelmatige manier uitvoert en de gemeenteraad in ruime mate op de hoogte houdt van de stand van zaken, zeker als het om de financiële situatie gaat. Kortom: *op weg naar behoorlijk bestuur!*

De afgelopen jaren heeft een groot deel van de gemeenteraad achter het college van burgemeester en wethouders aangelopen. Het CDA wil dat het politieke zwaartepunt weer bij de gemeenteraad komt te liggen. Daarom moet de raad meer in de rol van 'hoofd van de gemeente' komen. Dat staat niet voor niets zo in de Grondwet. Gorinchem heeft dan ook genoeg aan drie wethouders. Dit spaart een heleboel geld uit.

Autonome gemeenteraad

Drie wethouders

Aan het begin van ieder vergaderjaar moet de gemeenteraad de eigen beleidsagenda vaststellen, en hier wordt vervolgens zo min mogelijk van afgeweken. Het maandelijkse vragenuurtje moet spannender, en er moet meer ruimte komen voor spontane (spoed)debatten. De raad moet meer ruimte krijgen om leden van het college te controleren en verantwoordelijk te houden voor het gevoerde beleid.

Raad stelt eigen beleidsagenda vast

Voor een aantal bijzondere beleidsonderdelen willen we weer raadscommissies instellen, waarin door de raadsleden op een interactieve manier kan worden gepraat met de wethouder en de burgers. Daarnaast moeten alle burgers tijdens raadsbijeenkomsten de ruimte krijgen om vragen te stellen en te discussiëren over belangrijke onderwerpen. Inspraak wordt weer echt voor de burger! De organisatie en uitvoering van inspraakmomenten berusten bij het bevoegde orgaan van het gemeentebestuur en dit is in veel gevallen de gemeenteraad. Het CDA vindt dus: wanneer de raad aan zet is, dan is de raad aan zet! We gaan weer luisteren in plaats van manipuleren!

Raadscommissies

Meer ruimte voor burgers in het debat en bij inspraakmomenten

Het CDA wil dat in de ambtelijke organisatie een goede dienstverlening aan de burgers voorop staat. Nogmaals: de overheid is er voor de burger, niet andersom! De komende vier jaar willen we verder werken aan een meer efficiënte en meer slagvaardige organisatie. De omvang van het personeelsbestand kan nog verder worden teruggebracht, behoudens de gevallen waarin sprake is van aantoonbare achterstand of noodzaak. De belangrijkste keuze is die voor kwaliteit in eigen huis; inhuur van personeel wordt daarom zoveel mogelijk beperkt tot incidentele gevallen.

Efficiënte en slagvaardige organisatie

Kwaliteit in eigen huis, in plaats van inhuren

Het CDA wil dat het financieel beleid gericht is op een sobere en efficiënte besteding van middelen. Het kan niet zo zijn dat de inwoners van Gorinchem moeten betalen voor dure hobby's van ambtenaren of politici.

Geen plaats voor dure hobby's

Gemeentelijke tarieven zullen wel kostendekkend moeten zijn, ook al heeft dat een stijging van de gemeentelijke heffingen tot gevolg. Dit voorkomt dat tarieven later ineens fors moeten worden verhoogd, waardoor mensen plotseling een enorme verzwaring van de lasten te verduren zouden krijgen. Het OZB-tarief en de overige woonlasten (de zogenaamde bundelstijgen in beginsel trendmatig. Wanneer er meer dan trendmatige verhoging van lokale lasten aan de orde is, dient deze altijd van een heldere en eerlijke verantwoording vergezeld te gaan.

Trendmatige verhoging OZB

Geen ongefundeerde opwaardering van bezittingen

Het CDA wil dat reserves en voorzieningen bij de behandeling van de begroting worden beoordeeld. In grondexploitaties moet worden afgezien van opwaardering van de grondwaarde, tot er weer sprake is van een reële basis in de marktontwikkeling. Hiermee houdt men zichzelf en de belastingbetaler voor de gek. De gemeente moet zich onthouden van marketingrepen die de financiële positie van de gemeente onevenredig belasten.

Zorgvuldige verantwoording

Door het beleid dat de afgelopen jaren is gevoerd, is de gemeente deelgenoot in tal van samenwerkingsverbanden. Vaak zijn dit publiekrechtelijke samenwerkingsvormen. Het CDA wil dat er in dit soort gevallen zorgvuldiger wordt omgegaan met de verantwoordingsplicht van bestuurders naar de gemeenteraad. Daarnaast willen we dat alle privaatrechtelijke samen-

Geen onnodige ingewikkelde constructies

werkingsvormen worden heroverwogen en worden getoetst op hun noodzaak voor het openbaar belang. Alleen wanneer het openbaar belang duidelijk gebaat is bij de handhaving van de betreffende samenwerkingsvorm, kan die worden voortgezet. In alle andere gevallen moet een beëindiging van de regeling plaatsvinden, met afspraken over normale verhoudingen tussen overheid en particuliere onderneming.

Het CDA is voor een actieve regionale samenwerking. Gorinchem is immers een regiostad. Regionale samenwerking moet gebaseerd zijn op regionale solidariteit. Dit kan betekenen dat er tussen de gemeenten in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden gezamenlijk wordt nagedacht over spreiding van grote voorzieningen, zoals sporthallen, sportcomplexen, zwembaden en sociaal-culturele voorzieningen en de daarbij behorende kosten. Inwoners van de stad en het platteland betalen immers ook gezamenlijk mee aan het beheer en onderhoud van de omliggende polderwegen. Daarbij wil het CDA wel dat het democratisch stelsel blijft functioneren, omdat de beslissingen anders genomen gaan worden door personen die niet door de gemeenteraad gecontroleerd kunnen worden.

Actieve regionale samenwerking

Spreiden van grote voorzieningen

Democratie moet blijven functioneren

Het CDA vindt dat Gorinchem verder moet kijken dan haar eigen stadsgrenzen. Gorinchem voelt zich mede verantwoordelijk voor het in stand houden van het Groene Hart. Als de nodige samenwerking tussen de gemeenten niet goed van de grond komt, moeten we wel bereid zijn de consequenties daaruit te trekken. Dat kan betekenen dat we gemeentelijke herindeling gaan overwegen.

Gorinchem kijkt verder dan haar grenzen

Programma in tien punten

- I. Het CDA wil dat alle inwoners van Gorinchem naar wens kunnen wonen, werken en leren in een veilige, aangename en gastvrije stad.
- II. Het CDA wil een actieve betrokkenheid van zowel burgers als politici bij het welzijn in de wijken.
- III. Het CDA wil, dat de betrokkenheid en de visie van bewoners meetellen bij het maken en uitvoeren van ruimtelijke plannen.
- IV. Het CDA wil dat Gorinchem een klimaatneutrale gemeente wordt en dat de bebouwing en omgeving in Gorinchem voldoen aan de milieunormen.
- V. Het CDA streeft naar een gespreid en veelzijdig aanbod van zorg en welzijnswerk. Hierbij staat de mens, en dus de kwaliteit van de zorg, centraal.

- VI. Het CDA wil mantelzorgers op alle mogelijke manieren ondersteunen.
- VII. Scholen dienen volgens het CDA bereikbaar, leefbaar en vooral veilig te zijn. Scholen voldoen aan hoge kwaliteitseisen en hebben een eigen identiteit binnen de kaders van de vrijheid van onderwijs.
- VIII. Het CDA wil, dat sportverenigingen een plaats zijn waar gezondheid, gezelligheid en hobby samenkomen. We vinden dat de overheid dit moet stimuleren en hieraan moet bijdragen, vooral voor groepen waarvoor het beoefenen van sport minder bereikbaar is.
- IX. Het CDA wil kunst en cultuur voor iedereen toegankelijk maken en wil aandacht voor de geschiedenis van Gorinchem. Daarbij hoort zeker ook het cultureel erfgoed van onze stad, zowel oude als moderne (industriële) monumenten.
- X. De overheid is er voor de inwoners van Gorinchem, niet andersom! Het CDA wil dat gemeenteraadsleden hun volksvertegenwoordigende taak serieus nemen en dat de gemeenteraad aan het hoofd van de gemeente staat.